

Materialprøven 2021

Det begyndte i 1971	<p>Den første materialprøve for vore avlshingste blev holdt i 1971, og der var 23 hingste med. De var hjemmetrænede og prøven blev afviklet to steder i landet, da den var både for de unge og de lidt ældre avlshingste.</p> <p>I 1989 og 1990 var avlsledelsen i tænkeboks mhp. om det kunne gøres på en anden og bedre måde. I 1991 gik vi over til en stationsafprøvning på 30 dage med afsluttende prøve. Den sidste prøve af denne slags blev holdt i 2006. Herefter fulgte fem år med hjemmetræning og 1-dages test og næsten ændringer fra år til år. Hvad mange savnede i denne prøve var fokus på hingstens temperament og eventuelle unoder. I 2012 og 2013 var der igen stationsafprøvning med afsluttende prøve, men for 2013-prøvens vedkommende uden den store tilfredshed. I 2014 skulle ingen hingste aflægge prøven, men arbejdet med at udforme en ny prøve blev sat i gang, så den kunne være klar til hingstekåringen 2015.</p> <p>På hjemmesiden i Online i den historiske del af Medlemssektionen ligger der flere artikler om de skiftende materialprøver.</p>
Formålet	<p>I oplægget til prøverne i 2012 og 2013 var det formuleret således: <i>”Formålet med materialprøven er på en ensartet måde og under lige forhold at teste hestens temperament, lærevillighed, gålyst, mod og unoder for herved at bedømme dens kvaliteter som familie- og konkurrencehest.”</i></p> <p>Med den nye materialprøve er formålet det samme, idet de mange delbedømmelser af hingstene i forskellige situationer vil give et samlet indtryk af, om hingsten har de egenskaber, vi har brug for i avlen.</p>
Temperament og opførsel. International forskning	<p>Testning af temperamentet er vanskeligt, ikke blot for os men for mange racer og i mange lande. Temperament er medfødt (arveligt) mens opførsel er en kombination af noget medfødt og noget tillært. Det kan være vanskeligt at afgøre, om hestens adfærdsmønster (positivt såvel som negativt) kan tilskrives ’det ene eller det andet’.</p> <p>International forskning viser meget lav arvbarhed for de egenskaber, der testes ved en stationsafprøvning. Endvidere anføres det, at de egenskaber, der måles, er for komplekse, hvorfor det anbefales at splitte disse op i mere målbare enheder, som observeres / registreres / scores flere gange.</p> <p>Derfor inddrager dette nye regelsæt for materialprøven de unge hingste i observationsforløbet.</p>
Nyt i 2021	<p>Mhp. at optimere hingstens materialprøve indføres i 2021 en 12-14 dages stationsafprøvning, der gennemføres umiddelbart efter hingstekåringen.</p>
2021	
Indhold af prøven	<p>Materialprøven består af</p> <ul style="list-style-type: none">- et observationsforløb, hvori der indgår en håndteringstest- en 12-14 dages stationsafprøvning af 3-årige hingste (og ældre hingste fremstillet mhp. at opnå deres første avlsgodkendelse) umiddelbart efter hingstekåringen- et rideforløb (for hingste, der møder mhp. at opnå kåring i Danmark)
Tid og sted	<p>Observationsforløb og rideforløb indgår som en del af hingstekåringen, der holdes på Vilhelmsborg i uge 31 (den 5.-8. august).</p> <p>Stationsafprøvningen foregår i ugerne 32 og 33 på Tørring Ridecenter, v/Team Frandsen.</p>
Observer-	<p>Hingstene observeres ved 2, 3 og 4 års fremstilling (eller hver gang hingsten frem-</p>

tionsforløb	<p>stilles, indtil den har en godkendt materialprøven). Ældre hingste observeres ligeledes. Importerede heste med bestået materialprøve i deres hjemland deltager også i observationsforløbet.</p>
	<p>De situationer, der vil indgå i observationsforløbet, vil blive beskrevet i et bilag til dette regelsæt.</p>
	<p>Observationen udmøntes i en karaktergivning, der offentliggøres, men for de 2- og 3-årige hingstes vedkommende ikke får umiddelbare konsekvenser for hingstens fortsatte deltagelse i karingen. Tilsvarende med evt. ældre hingste, der møder mhp. at opnå avlsgodkendelse.</p> <p>For materialprøvehingstens vedkommende skal den samlede score i observationsforløbet være på mindst 7,5 for at hingsten har bestået denne del af materialprøven.</p> <p>Tilsvarende skal de ældre hingste og de importerede heste, der har bestået materialprøven i deres hjemland, score mindst 7,5 i observationsforløbet.</p>
Stationsafprøvning	<p>Der er tale om en observationstest af 12-14 dages varighed. Prøven er åben for 3-årige hingste med en foreløbig godkendelse til avl samt ældre hingste, der ikke tidligere har været afprøvet.</p> <p><u>Indsyningen</u> Ved indsyningen, hvor hingsten møder velsoigneret og i kondition, mønstres den på fast bund. Hingsten skal kunne rides i skridt, trav og galop. Det er en fordel, at den kan søge til biddet. Hingsten rides af egen rytter under observation af træningslederen. Det anbefales, at hingsten møder med sko og som minimum forsko. Ved indsyningen udarbejdes en rapport over hingstens huld, sundhedstilstand og status på ridningen.</p> <p><u>Træningsperioden</u> I perioden trænes hingstene let iht. anerkendte principper for uddannelse af ungheste. Hingstene observeres i stalden for staldunoder samt i forbindelse med den almindelige daglige håndtering mhp. at vurdere temperament og samarbejdsvilje. Træningen omfatter ridning og tilrettelægges og gennemføres ensartet for hingstene under hensyntagen til evner og kondition. Hingstene rides så vidt muligt kun i letridning og med hovedvægten lagt på søgning til biddet samt med fokus på takt og balance.</p> <p><u>Udsyningen</u> På udsyningsdagen rides hingstene af ryttere fra Team Frandsen under observation af træningsleder Torben Frandsen og Rideforløbsdommer Bjarne Nielsen., der udarbejder en træningsbeskrivelse for hver enkelt hingst. Der gives ingen karakterer, Træningsleder og rideforløbsdommer beslutter i samråd med en af avlsudvalget udpeget person, om hingsten udsynes med en godkendt eller ikke godkendt stationsafprøvning.</p>
Rideforløb	<p>Kun 4-årige eller ældre hingste, der møder til materialprøve med efterfølgende karing deltager i rideforløbet.</p>
	<p>Rideforløbet afvikles som en gangartsprøve, hvor der rides efter dommerens anvisninger. Bedømmelsen foretages af en eller to dressurdommere (der så vidt muligt og dømmer dressur championaterne). Der bedømmes og gives karakterer for skridt, trav og galop. Der gives karakterer for ridelighed (hestens evne og vilje til at reagere på rytterens anvisninger) og kapacitet (potentiale og muligheder som brugshest, bagbensaktivitet, balance, arbejder hesten positivt og samarbejdsvilligt, smidighed, selvbæring,</p>

	spændstighed). Afslutningsvis rides hingsten af en testrytter , der er uddannet berider. Testrytteren bedømmer ridelighed og kapacitet .
	I rideforløbet skal hingsten opnå mindst 7,0 for at bestå.
	Hingstekåningsdommerne skal følge rideforløbet, da det at se hingstene under rytter giver et nyttigt indtryk af, hvordan hingstens eksteriør fungerer.
	En TD kan tilknyttes rideforløbet.
Samlet resultat	For materialprøvehingstens vedkommende skal resultatet af de to forløb foreligge på sidste kåringsdag før kl. 12, idet observation på kåringspladsen dog foregår til kåringsafslutningen. Prøven er bestået med mindst 7,0 i rideforløb og 7,5 i observationstest. Alle hingste, der består prøven får en roset. Der udpeges ikke en samlet vinder.
Ved sygdom	Hvis hingsten ikke møder til materialprøven pga. sygdom, og der på datoen for materialprøvens aflæggelse foreligger en dyrlægeerklæring, eller hingsten må udgå af prøven pga. dokumenteret sygdom, kan avlsudvalget arrangere ekstraordinær hingstekåring, såfremt ejeren ønsker det, med henblik på at få avlsgodkendelsen forlænget med et år. <i>Der henvises til Hingstekåningsreglerne §3.</i>

Der er foretaget ændringer iht. bestemmelsen om sådanne pr. 10.01.2021 dels alm. dato-opdateringer, dels indførelse af stationsafprøvning.

10.01.2021
AU/Birgit

Se herunder:

- bilag om observationsforløbet (alle årgange)
- bilag om stationsafprøvningen (primært for 3-årige)
- bilag om rideforløbet (primært for 4-årige)

Materialprøven 2021 - observationsforløbet

Bilag med specifikationer

Materialprøve og formålet	<p>Siden den første materialprøve for vore avlshingste blev holdt i 1971 har 348 avlshingste været igennem den. 27 har ikke bestået prøven (i hvert fald ikke i første forsøg), de 17 deltog i 1988 eller tidligere. I 90'erne var der 4, der ikke bestod, de sidste seks finder vi i nyere tid. <i>Statistik pr. 31.12.2014.</i></p> <p>Specielt i de senere årtier har et af formålene med materialprøven været at vurdere hingstens temperament, men vi har ikke haft de rigtige værktøjer til at gøre dette. Det håber vi at få med observationsforløbet, der kombineret med rideforløbet udgør årets materialprøve.</p>
2021	
	Observationsforløbet vil kunne strække sig over tre år, idet hingstene observeres som 2-årige, 3-årige og 4-årige (eller ældre, hvis de ikke møder til kåring som 4-årige).
	Ældre hingste og importerede hingste med bestået materialprøve i deres hjemland deltager også i observationsforløbet.
	Hingstens opførsel/temperament vil som minimum blive observeret ved måling, ved dyrlægen, på fast bund og i håndteringstesten. Endvidere observeres hingstene i stalden mhp. krybbebidning og andre unoder samt på kåringspladsen i al almindelighed. Observeres unoder, så skal dette registreres i materialprøvebeskrivelsen.
	Der lægges især vægt på - samarbejdsvillighed med mønstreren - opførsel ved måling og mønstring/løsvising - opførsel ved gennemgang af forhindringsbane med fremmed fremviser - opførsel på volten med andre hingste
	Observationen vil blive foretaget på afkrydsningsskemaer, hvor dommerne skal vælge mellem fem udsagn. Staldobservationen indgår dog ikke heri, men beskrives i ord.
	I observationsforløbet indgår også dyrlægens vanlige bedømmelse af hingsten ved dyrlægeundersøgelsen. Denne bedømmelse foretages på afkrydsningsskema.
	Efter dommerne og dyrlægen har foretaget deres bedømmelser omregnes bedømmelserne i et omregningsskema til en samlet karakter. Denne karakter oplyses efter hvert års hingstekåring, men har ingen konsekvenser for de 2- og 3-årige hingste samt evt. ældre hingste, der møder mhp. at opnå avlsgodkendelse. Når der er mere end et års observation udregnes en gennemsnitskarakter af hingstens observationer. For materialprøvehingstens vedkommende indgår dette gennemsnit i hingstens materialprøve. For hingstekåringens øvrige deltagere oplyses resultatet i forbindelse med kåringsafslutningen og indgår i oplysningerne om hingsten i f.eks. foreningens HingsteGuide.

Der er ikke foretaget ændringer iht. bestemmelsen om sådanne pr. 10.01.2021.

10.01.2021
AU/Birgit

Materialprøven 2021- stationsafprøvningen

Bilag med specifikationer

Stationsafprøvning før	<p>Fjordhesten Danmark har haft stationsafprøvning i perioden 1991-2006. Der var tale om en 30-dages test. Herefter fulgte nogle år med hjemmetræning og 1-dages test og næsten ændringer fra år til år. Hvad mange savnede i denne prøve var fokus på hingstens temperament og eventuelle unoder. I 2012 og 2013 var der igen stationsafprøvning med afsluttende prøve, men for 2013-prøvens vedkommende uden den store tilfredshed. Derfor gik man igen tilbage til hjemmetræning og 1-dags test. Der har dog hele tiden været en gruppe medlemmer, der synes, at den eneste troværdige form for afprøvning af hingstene er, når de er på station. 30 dages testen har i flere år ikke været obligatorisk i noget fjordhesteland, og i de lande, hvor den findes, er der en parallel test med hjemmetræning og 1-dagsprøve. Flere lande eksperimenterer stadigvæk for at finde den bedste model for afprøvning.</p>
Nyt i 2021	<p>AU har i flere år drøftet, hvordan vi kunne forbedre materialprøven. Observationsforløbet og rideforløbet vil vi gerne fastholde, men vi ønsker at tilføje en stationsafprøvning af 12-14 dages varighed. Den skal foregå umiddelbart efter hingstekåringen i 2021 med deltagelse af de 3-årige hingste samt ældre hingste, der er mødt mhp, at få avlsgodkendelse. Foreningen vil i forsøgsåret give et tilskud til deltagerafgiften.</p>
	<p>Ansvarlig for stationsafprøvningen er Avlsudvalget, berider Torben Frandsen og berider Bjarne Nielsen.</p>
Indsyning	<p>Hingstene indsynes umiddelbart efter hingstekåringen, dvs. de møder velsoignerede og i god kondition. Ved indsyning mønstres hingsten på fast bund. Hingsten skal kunne rides i skridt, trav og galop. Det er en fordel, at den kan søge til biddet. Hingsten rides af egen rytter under observation af træningslederen. Det anbefales, at hingsten møder med sko og som minimum forsko. Ved indsyningen udarbejdes en rapport over hingstens huld, sundhedstilstand og status på ridningen.</p>
	<p>Hingsten skal være vaccineret iht. DRF's vaccinationsregler. Hingsten skal møde med to sadelunderlag, en gjord, en trense, gamacher og en tilpasset sadel (som skal godkendes af træningslederen).</p>
Træningsperioden	<p>I perioden trænes hingstene let iht. anerkendte principper for uddannelse af ungheste. Hingstene observeres i stalden for staldunoder samt i forbindelse med den almindelige daglige håndtering mhp. at vurdere temperament og samarbejdsvilje. Træningen omfatter ridning og tilrettelægges og gennemføres ensartet for hingstene under hensyntagen til evner og kondition. Hingstene rides så vidt muligt kun i letridning og med hovedvægten lagt på søgning til biddet samt med fokus på takt og balance.</p>
	<p>Avlsudvalget udpeger en kontaktperson, som følger arbejdet med hingstene i træningsperioden. I træningsperioden kan hingsteejerne ikke besøge deres hingste.</p>
Udsyningen	<p>På udsyningsdagen rides hingstene af ryttere fra Team Frandsen under observation af træningsleder Torben Frandsen og Rideforløbsdommer Bjarne Nielsen. Der udarbejdes en træningsbeskrivelse for hver enkelt hingst. Der gives ingen karakterer. Træningsleder og rideforløbsdommer beslutter i samråd med en af foreningsledelsen udpeget person, om hingsten udsynes med en godkendt eller en ikke-godkendt stationsafprøvningen.</p>
Konsekvens	<p>Ved hingstekåringen gives avlsgodkendelse på betingelse af, stationsafprøvningen</p>

af stations-afprøvnin-gen	er gokendt. Det svarer til, at avlsgodkendelsen til de 2-årige hingste i i adskillige år har været betinget af, at en efterfølgende afstammingskontrol for de hingste, der ikke har været afstammingskontrolleret ved deltagelsen, bekræfter afstamningen i passet.
----------------------------------	--

Dette bilag i regelsæt om materialprøven er nyt i 2021.

10.01.2021

AU/Birgit

	<h2>Materialprøven 2021 - rideforløbet</h2> <h3>Bilag med specifikationer</h3>
---	--

Material-prøve og ridning-historik	Siden den første materialprøve for vore avlshingste blev holdt i 1971 har 348 avlshingste været igennem den. 27 har ikke bestået prøven (i hvert fald ikke i første forsøg), de 17 deltog i 1988 eller tidligere. I 90'erne var der 4, der ikke bestod, de sidste seks finder vi i nyere tid. <i>Statistik pr. 31.12.2014.</i> Uanset hvad materialprøven har indeholdt, så har ridning altid været en del af prøven, og det er den stadigvæk. I perioder har kørsel også været en del af afprøvningen af hingste, men er det ikke aktuelt.
2021	
	Kun 4-årige eller ældre hingste, der møder til førstegangskåring deltager. Importerede hingste med bestået materialprøve i deres hjemland deltager ikke.
	Rideforløbet afvikles som en gangartsprøve, hvor der rides efter dommerens anvisninger. Bedømmelsen foretages af en eller to dressurdommere (evt. championatsdommerne). Der bedømmes og gives karakterer for skridt, trav og galop. Der gives karakterer for ridelighed (hestens evne og vilje til at reagere på rytterens anvisninger) og kapacitet (potentiale og muligheder som brugshest, bagbensaktivitet, balance, arbejder hesten positivt og samarbejdsvilligt, smidighed, selvbæring, spændstighed). Afslutningsvis rides hingsten af en testrytter , der er uddannet berider. Testrytteren bedømmer ridelighed og kapacitet .
	En gangartsprøve giver hingsten den bedste mulighed for at blive bedømt optimalt. Hvis der rides et program, skal øvelser og overgange udføres bestemte steder, hvilket ikke er det vigtigste, når der bedømmes ridelighed og kapacitet. Ridelighed handler om hestens evne og vilje til at reagere på rytterens anvisninger. Kapacitet handler om potentiale og muligheder som brugshest, bagbensaktivitet, balance, om hesten er samarbejdsvillig, smidighed, om selvbæring og spændstighed. Dommerne får ved gangartsprøven bedre mulighed for at have indflydelse på, at der bliver vist de øvelser, der har betydning for deres karaktergivning, fremfor at de kun har mulighed for at se hesten i et fastlagt program.
	Der rides i henhold til de generelle regler i FSR (Fjordhesten Danmarks Sports Reglement) samt DRF's dressurreglement og fællesbestemmelser. Det er tilladt at ride enten med pisk (120 cm inkl. snert) eller sporer, men ikke begge dele. Bandager, gamacher og klokker er ikke tilladt.

Der er ikke foretaget ændringer iht. bestemmelsen om sådanne pr. 10.01.2021.

10.01.2021

AU/Birgit